

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת שמות ♦ כא' טבת תשע"ו

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

עלון 181

גלות חיובית

"וַתְּבֹאֵהוּ לְבַת פְּרָעָה וַיְהִי לָהּ לְבֵן" (שמות ב, ה)

ויש להבין מה הטעם בכך שמנהיגם הגדול של ישראל לא גדל בבית אביו ואמו אלא בבית פרעה? ולהשיב, הרי בידוע שמחשבות ה' עמקו מאוד, ו"איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת" [תהילים צ"ב, ז], "ולו נתכנו עלילות" [שמו"א, ב, ג]. אך בודאי לא לשווא פעל כך בורא עולם יתברך, באשר כל ענין ודבר שקורה לו לאדם בימי חייו בעוה"ז, הם כלים שניתנים לו על מנת שיהיה נכון ומוכן לעשות רצונו של המקום ב"ה. והנה, מוצא האדם את עצמו בכל רגע מחייו במקום פלוני או אלמוני, אם בביתו בשכונתו ובעירו, ואם במלאכתו, לימודו ובית מדרשו, ופוגש הוא בני אדם שונים בכל עת ורגע, וגם בני משפחתו בימים טובים ובשמחות לטוב ולמוטב, "כשם שפרצופיהם אינם שוים כך דעותיהם אינן שוות" [ברכות נ"ח, א], ועולה השאלה מה יתרון לו לאדם בכל אלה אם אינו מבין בשך מה סיבב הקב"ה לראות כל זה, ומה תועלת לו מכך?

באה תורתנו הקדושה ללמדנו דרך עבודת ה' מהי. נפשו של מנהיג חייבת להיות במדרגה עליונה ותקיפה ובטבעיות, בעלת אומץ ותעוזה שיאפשרו לו לפעול כראוי. מי שנפשו שפלה וראשו כפוף וכנוע אינו יכול להנהיג. משה גדל בבית פרעה על מנת שמצעירותו יגדל באווירת מלכות, ויסגל לעצמו אופי של בן מלך. יתירה מזו, אילו גדל משה בבית אביו ואמו ככל ילד עברי, לא היתה סמכותו מחייבת את ישראל "כי יחשבוהו כאחד מהם". לבנה של יוכבד לא היו ישראל נשמעים. אך למשה שגדל בבית המלך, אליו ישמעו.

ועולה מדברים אלו, שכל מה שסובב את האדם בחיי חלדו בעוה"ז, כולם ללא יוצא מן הכלל, הינם כלים שאיתם הוא אמור למלא את שליחותו של המקום ב"ה בעולם הזה, במעשים הגשמיים והרוחניים, וכל מה שפוגש הוא בחייו, באים הם על מנת להכינו כראוי למלאכת קודש זו. הבה נכיר תודה לבוראנו ב"הוב"ש, שמשגיח עלינו בכל עת ורגע וממציא לידנו את כל צרכנו, ונשכיל לאמצם אל לבנו ועל ידן ובכוחם נעשה רצונו יתברך בכל מכל כל.

למשפחת כיתה יב/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

צבא ומלחמה – הרב שלמה מן ההר זצ"ל

היה מה שהנך!

לעתים מתאמצים חיילים דתיים להגיע להישגים גבוהים בתחום הצבאי, בגלל הרגשה שאדם דתי חייב להיות מופת לכל. הם נוטים להתנדב גם בשעה שהדבר מכביד עליהם במיוחד, ומציבים לעצמם דרישות גבוהות מאלה הנדרשות מחבריהם. יש להבחין בין חייל דתי שהוא חייל למופת בגלל הכרתו הדתית, לבין חייל הרוצה להיות מופת בגלל רגש נחיתות מיותר. נקודת המוצא להתנהגות צריכה להיות זו: העובדה שהנך דתי אינה מטילה עליך כל חובות נוספים בתחום הצבאי. היה מה שהנך - פעל פי רגשותיך ויכולתך. אל תפגין ואל תציג. יש לדעת להפעיל גישה זו כלפי אלה המערבבים את התחומים, ומצהירים בפה או ביחסם אליך "נראה כיצד דתי זה יוכיח את עצמו". בשעה שגישה זו קיימת, מן הראוי להעמיד מולה גישה הפוכה: "ואני מקווה שגם אתה תוכיח את עצמך, סוף סוף אין לך תורה ומצוות המסייעים לך בכך". שאדם קבע עמדה יציבה ביחסו אל החברה שהוא נתון בה, חייב הוא לתת לעצמו דין וחשבון מה תורמת השקפת עולמו הדתית להתנהגותו כחייל. אז יגיע להתנהגות מאוזנת.

שו"ת צבא ומלחמה – הרה"ג יעקב אריאל

שאלה:

למה הרב ועוד רבנים ציונים אומרים שיש מצווה להתגייס לצה"ל שמצד שני כל גדולי הדור אומרים שמי שיכול לשבת וללמוד תורה שלא התגייס?

תשובה:

במה שכתבת על השירות בצבא. ברצונך לדחות ספרים שלמים שנכתבו אודות המצווה לשרת בצבא, כמו שלושה כרכים של "משיב מלחמה" לרב שלמה גורן זצ"ל, ומאמרים ותשובות ארוכות של הרב זוין והרב ולדנברג, על ידי איזה שמועות שיש רבנים שאמרו שאין בכך מצווה. עם כל הכבוד, אין בשמועות אלו כדי לדחות את כל דברי הש"ס והפוסקים שהזכירו הרבנים שלאורם אנחנו הולכים.

ולעניין דחיית הגיוס לתלמידי חכמים כדי להועיל לכלל, הוא דבר שמוסכם, וכך נהגו תלמידי מו"ר הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל. אבל הכוונה לקבוצה שאכן תשמש אח"כ כתלמידי חכמים, מורי הוראה וראשי ישיבות ורמ"ם, אבל לא כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול. ולכן על כל שאר הבחורים יש מצווה לשרת בצבא, ולימוד תורה אינו פוטר אותם ממצווה קדושה זו.

ציטוטים מספרי - הראי"ה

"דווקא מתוך התשובה האמיתית הטהורה צריכים לשוב אל העולם ואל החיים, ובזה משיבים את הקדושה על מכונה

וממליכים את השכינה בעולם."

(אורות התשובה)

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות